ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН ШЕШІМ

2024 жылғы 4 шілде №7119-24-00-2/7289 іс Астана қаласы

Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты құрамында: төрағалық етуші судья А.Д. Смаилов
сот отырысының хатшысы Б.Д. Пірмановтың
қатысуымен алдын-аласы отырысында электрондық азаматтық істі қарап:

ТАЛАП ҚОЮШЫ:
«Материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының автошаруашылығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны

ЖАУАПКЕР:
«Бактыбаев Д.С.» жеке кәсіпкері атынан әрекет етуші Даурен Сембаевич Бактыбаев

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАБЫ:
1. мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы
2. тұрақсыздық айыбын өндіру туралы

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР:
талап қоюшының өкілі Б.С.Уксикбаев
жауапкер Д.С. Бактыбаев

<u>СИПАТТАУ БӨЛІГІ:</u>

2024 жылғы 24 қантарда талап қоюшы (бұдан әрі – тапсырыс беруші) мен жауапкер (бұдан әрі – өнім беруші) арасында №39 тауарларды мемлекеттік сатып алу туралы шарт (бұдан әрі – шарт) жасалды. Шарт қол қойған күннен бастап күшіне енеді және 2024 жылғы 31 желтоқсанға дейін қолданылады.

Шарт талаптары бойынша өнім беруші тапсырыс берушіге 470 400 теңге сомасына «автобусқа арналған Hyundai County кондиционері» тауарын, тапсырыс берушінің өтінімі бойынша 15 күнтізбелік күн ішінде жеткізуге міндттенген.

2024 жылғы 2 мамырда мемлекеттік сатып алу веб-порталы арқылы тапсырыс беруші өнім берушінің атына тауарды жеткізуге өтінім жіберген. Сондықтан, орындау мерзімі 2024 жылдың 17 мамырына дейін.

2024 жылдың 21 мамырында өнім беруші шартты орындаудан бас тартты.

Талап қоюшы сотқа өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану және пайдасына 5 174 теңге тұрақсыздық айыбын өндіру туралы, жауапкердің шарт бойынша міндеттемелерін тиісінше орындамағанын көрсете отырып, талап қоюмен жүгінді.

Пікірде жауапкер тапсырыс берушіге тауардың Қазақстан Республикасында болмағанын көрсетеді. Талап қоюшы пластиналар майысқандықтан өтімділік болмауына байланысты тауарды қабылдамады.

Талап қоюшының өкілі Б.С.Уксикбаев талапты қолдап, талапты қанағаттандыруды сұрады. Жауапкердің тауарды жеткізбегенін және хат арқылы шартты орындаудан бас тартқанын, шарт бұзылғанын, жауапкер тұрақсыздық айыбын төлегенін түсіндірді.

Жауапкер Д.С. Бактыбаев мәлімделген талаппен келіспеді, талап қоюды қанағаттандырудан бас тартуды сұрады. Тұрақсыздық айыбын төлегенін айтты.

<u>УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:</u>

№1 талап бойынша

Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (бұдан әрі – АК) 277 - бабы 1-тармағының 272, 273-баптарының талаптарына байланысты міндеттеме - міндеттеме шарттары мен заң талаптарына сәйкес тиісінше орындалуға тиіс, ал мұндай шарттар мен талаптар болмаған жағдайда - іскерлік қызмет өрісіндегі әдеттегі құқықтарға немесе әдетте қойылатын өзге де талаптарға сәйкес орындалуға тиіс. Заңдарда немесе шартта көзделгеннен басқа реттерде міндеттемені орындаудан біржақты бас тартуға және оның шарттарын біржақты өзгертуге жол берілмейді. Егер міндеттемеде ол орындалатын күн немесе ол орындалуға тиісті уақыт кезеңі көзделсе немесе анықтауға мүмкіндік берсе, міндеттеме сол күні немесе тиісінше сол кезең ішінде кез келген уақытта орындалуға тиіс.

АК-нің 359-бабының 1-тармағында, борышқор кінәлі болған кезде, егер заңдарда немесе шартта өзгеше көзделмесе, міндеттемені орындамағаны және (немесе) тиісті дәрежеде орындамағаны үшін жауап береді. Егер борышқор міндеттемені тиісті дәрежеде орындау үшін өзіне байланысты шаралардың барлығын қолданғанын дәлелдесе, ол кінәсіз деп танылады.

«Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 12-бабының 4-тармағына сәйкес мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімі: 3) өздерімен жасалған мемлекеттік сатып алу туралы шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілердің тізбесін білдіреді.

Құжатқа қол қойылған: Смаилов А. Д., 09.07.2024
Заңды күшіне енген күні: 03.09.2024, судья Смаилов А. Д., 19.09.2024
7119-24-3-1/6684

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген жағдайда, тапсырыс беруші өнім берушінің Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын бұзу фактісі туралы өзіне мәлім болған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей мұндай өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінуге міндетті, бұған жиынтығында мынадай шарттарды: 1) өнім берушінің тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) төлеуі; 2) шарттық міндеттемелерді толық орындау; 3) тапсырыс берушіге келтірілген залалдың болмауы шарттарын қанағаттандыратын жағдайлар қосылмайды.

«Соттардың мемлекеттік сатып алу туралы заңнаманы қолдануы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2022 жылғы 21 сәуірдегі №4 нормативтік қаулысының 8-тармағына сәйкес, мемлекеттік сатып алу туралы өнім берушілермен жасалған шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар деп тану туралы талап қоюларды қарау кезінде соттар АК-нің 359-бабына сәйкес азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің негізі ретінде өнім берушінің кінәсін және АПК-нің 6-бабының бесінші бөлігіне сәйкес әділдік пен ақылға сыйымдылық өлшемшарттарын негізге ала отырып, Тапсырыс беруші үшін туындаған жағымсыз салдарларды назарға алуы қажет. Шарт тарабына шартты жасасу кезінде үміт артуына құқылы болғанынан едәуір дәрежеде айырылуына келтірген залалды жағымсыз салдарлар деп түсінген жөн (АК-нің 401-бабының 2-тармағы). Сонымен қатар мемлекеттік сатып алу туралы шарт тараптарының жұмыстарды орындау мерзімін өзгерту бөлігінде жасаған қосымша келісімдері де соттардың бағалауына жатады. Заңның 45-бабында мемлекеттік сатып алу туралы шарттың жобасына не жасалған шартқа өзгерістер енгізудің негіздері белгіленген.

Аталған істі қарау барысында, сот шарт талаптарының жауапкермен тиісті түрде орындалмағандығын, яғни тауар мерзімінде жеткізілмегенін, тапсырыс берушімен өнім берушінің өз міндеттемелерін орындамауына байланысты шарт бір жақты тәртіпте бұзылғанын назарға алып, сонымен қатар мемлекеттік сатып алулар заңнамасының нормаларын басшылыққа ала отырып, сот жауапкерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы ретінде тануға заңды негіз бар деп есептейді.

№2 талап бойынша

АК-тің 293 және 298-баптарына сәйкес, борышқор міндеттемесін орындамаған немесе тиісінше орындамаған ретте, атап айтқанда, орындау мерзімін өткізіп алған ретте несие берушіге төлеуге міндетті, заңдармен немесе шартпен белгіленген ақша сомасы айып төлеу (айыппұл, өсім) деп танылады. Айып төлеу туралы талап бойынша несие беруші оған

Құжатқа қол қойылған: Смаилов А. Д., 09.07.2024

Заңды күшіне енген күні: 03.09.2024, судья Смаилов А. Д., 19.09.2024

7119-24-3-1/6684

келтірілген залалдарды дәлелдеуге міндетті емес. Міндеттемені бұзғаны үшін борышқор жауапқа тартылатын жағдай болған кезде міндеттеменің орындалмағаны немесе тиісінше орындалмағаны үшін айып өндіріп алынады (осы Кодекстің 359-бабы).

Шарттың 7-тармағының 7.3 тармақшасында сәйкес тауарды жеткізу мерзімін өткізіп алған жағдайда, тапсырыс беруші өнім берушіден олміндеттемелерін толық орындамаған жағдайда мерзімі өткен әрбір күн үшін шарттың жалпысомасының 0,1% мөлшерінде тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл) ұстайды (өндіріп алады)не міндеттемелерін тиісінше орындамаған (ішінара орындамаған) жағдайда мерзімі өткенәрбір күн үшін орындалмаған міндеттемелер сомасының 0,1 % мөлшерінде тұрақсыздықайыбын (айыппұл, өсімпұл) ұстайды (өндіріп алады). Бұл ретте тұрақсыздық айыбының (өсімпұл) жалпы сомасы шарттың жалпы сомасының 10 %-ынан аспауға тиіс.

Осыған байланысты тұрақсыздық айыбы 5 174 теңгені құрайды (470 400 теңге х 0,1% х 11 күн).

Жауапкер 5 174 теңге мөлшерінде тұрақсыздық айыбын 2024 жылғы 25 маусымдағы №14 төлем тапсырмасымен төледі.

Осылайша, талап қоюшының тұрақсыздық айыбын өндіру туралы талап қоюы қанағаттандырусыз қалдырылуға тиіс.

АПК-нің 117-бабының 1-бөлігіне сәйкес талап қоюшы төлеуден босатылған мемлекеттік баж, сондай-ақ іс бойынша іс жүргізуге байланысты шығындар сот мемлекет кірісіне шығыстарын төлеуден босатылмаған жауапкерден толық немесе талап қоюдың қанағаттандырылған бөлігіне пропорционалды өндіріліп алынады.

ҚАРАР БӨЛІГІ:

Сот АПК-нің 223-226 баптарын ала отырып,

ШЕШТІ:

Талап қоюшы «Материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының автошаруашылығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының жауапкер «Бактыбаев Д.С.» жеке кәсіпкері атынан әрекет етуші Даурен Сембаевич Бактыбаевқа мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану және тұрақсыздық айыбын өндіру туралы талап қоюы - ішінара қанағаттандырылсын.

«Бактыбаев Д.С.» жеке кәсіпкері атынан әрекет етуші Даурен Сембаевич Бактыбаев мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп танылсын.

Құжатқа қол қойылған: Смаилов А. Д., 09.07.2024
Заңды күшіне енген күні: 03.09.2024, судья Смаилов А. Д., 19.09.2024
7119-24-3-1/6684

«Бактыбаев Д.С.» жеке кәсіпкері атынан әрекет етуші Даурен Сембаевич Бактыбаевтан мемлекет кірісіне 1 846 (бір мың сегіз жүз қырық алты) теңге мемлекеттік баж өндірілсін.

Талап қоюшы «Материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының автошаруашылығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының жауапкер «Бактыбаев Д.С.» жеке кәсіпкері атынан әрекет етуші Даурен Сембаевич Бактыбаевқа 5 174 (бес мың бір жүз жетпіс төрт) теңге тұрақсыздық айыбын өндіру туралы талабының бөлігін қанағаттандырудан бас тартылсын.

Шешімге тараптар және прокурор Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің 403, 404-баптарының талаптарын ескере отырып, шешім түпкілікті нысанда шығарылған күннен бастап, ал сот талқылауына қатыспаған тұлғалар өздеріне шешімнің көшірмелері жіберілген күннен бастап бір ай ішінде Астана қаласының мамандырылған ауданаралық экономикалық соты арқылы Астана қаласының азаматтық істер жөніндегі сот алқасына апелляциялық шағым, наразылық беруі мүмкін.

Судья А. Смаилов

Құжатқа қол қойылған: Смаилов А. Д., 09.07.2024

Заңды күшіне енген күні: 03.09.2024, судья Смаилов А. Д., 19.09.2024

7119-24-3-1/6684